מתוך: שלמה אבן גבירול: שירים, ערך וביאר ישראל לוין,
הוצאת אוניברסיטת תל אביב, 2007

כה קום הזמן

קוּם, הַזְּמָן, וּלְבַשׁ עֲדָנֶיךָ / וּקְשֹׁר שְׁבִיסֵי שַׁהֲרוֹנֶיךָ!
עַד אָן תְּנַצֵּל עֲדִיֶּךָ, עַד אָן / תִּפְשֹׁט לְפָנֵינוּ סְדִינֶיךָ?
אִם אֵין לְךָ נֵזֶר לְהִתְנוֹסֵס, / כִּי חֻלְּלוּ נִזְרֵי צְפוּנֶיךָ —
מֵעַם שְׁמוּאֵל קַח רְבִידֵי פָז, / יִהְיוּ לְךָ עַל צַוְּארוֹנֶיךָ.
5 יָצִיץ בְּךָ שִׁירוֹ כְּמוֹ אֵטוּן, / גִּיל וַעֲלֹז וּמְשֹׁךְ אֲטוּנֶיךָ.
דָּרַךְ בְּךָ כוֹכָב, צְלַח וּרְכַב, / כִּי בָא אֲשֶׁר יָאִיר אֶשּׁוּנֶיךָ.
גְּבַהּ בְּרוֹשׁ תִּדְהָר בְּבֵית יִצְהָר / עַל נַעֲצוּצֵי קִמְשֹׁנֶיךָ.
צְמַח לְךָ חֹרֶשׁ מְאֹד מֵצַל — / פַּגֵּה לְפָנָיו קִיקְיוֹנֶיךָ!
נִקְרָה לְךָ הַיּוֹם יְאוֹר אֵיתָן, / רַוֵּה בְּמֵימָיו צִמְאוֹנֶךָ.
10 עוּרָה, לְבָבִי, מַה לְּךָ נִרְדָּם, / עוּרָה וְהָקֵץ רַעְיוֹנֶיךָ!
כַּמָּה גְּעַרְתִּיךָ לְבַל תּוֹסִיף / דַּעַת, לְבַל יִרְבּוּ יְגוֹנֶיךָ.
הָסֵר תְּלוּנָּתְךָ וְאַל תִּזְכֹּר / הַיּוֹם לְפָנַי עִצְּבוֹנֶיךָ.
הִכּוֹן לְךָ, כִּי יֵשׁ לְךָ הַיּוֹם / רִיב עִם בְּנֵי לֵוִי צְפוּנֶיךָ,
הַקְרֵב לְעֻמָּתָם שְׂעִיר חַטָּאת — / אוּלַי יְכֻפַּר בּוֹ עֲוֹנֶךָ.

1. **עדניך** בגדי היקר שלך. **שביסי שהרוניך** תכשיטיך. 2. **תנצל** תסיר מעליך, כאות אבל. **סדיניך** בגדי פארך. 5. **אטון** בד, או בגד, יקר. **ומשך** אולי: משוך עליך, לבש. 6. **אשוניך** אפלתך. 7. **יצהר** נכד לוי, אבי שבטו של שמואל הנגיד. 11. **לבל תוסיף** וכו' על־פי קהל' א, יח. **צפוניך** אנשי סגולתך.

15 אָנָּא, כְּרוּב מִמְּשַׁח, לְאַט עָלַי, / עַד אֶעֱרֹךְ מִשְׁפָּט לְפָנֶיךָ.
מַה סּוֹד מְשׂוּגָתִי וּמַה פִּשְׁעִי, / כִּי תַעֲבִיר עָלַי חֲרוֹנֶיךָ?
תִּכְתֹּב לְךָ סֵפֶר כְּאִישׁ מָדוֹן, / גַּם תַּאֲרִיךְ עָלַי לְשׁוֹנֶךָ,
תַּרְעֵם בְּקוֹל גָּדוֹל אֲשֶׁר לֹא כֵן / לִהְיוֹת סְאוֹן רַעַשׁ סְאוֹנֶךָ.
אַל תַּחֲשֹׁב כִּי צָלְלוּ אָזְנַי / יוֹם הַעֲלוֹת בָּם שַׁאֲנַנְּךָ,
20 לוּ רָצִתָה נַפְשִׁי לְהִתְבָּאֵשׁ — / אָז שָׁחֲקוּ מִימֵי אֲבָנֶיךָ.
הִנֵּה בְּחַר מִשְׁפָּט וְדַע מַה טּוֹב, / דּוּן, כִּי אֲנִי חָפֵץ בְּדִינֶךָ.
עַל מַה תְּרִיבֵנִי, פְּלִיל עֶדֶק, / כִּי תַאֲרִיךְ בִּי קִלְשׁוֹנֶךָ?
כִּמְעַט חֲשַׁבְתִּיךָ לְמִגְדַּל עֹז — / עַד נָפְלוּ עָלַי אֲבָנֶיךָ,
כִּמְעַט קָרָאתִיךָ זְמוֹרַת זָר — עַד נֶהְפְּכוּ לִי נַעֲמָנֶיךָ.
25 תִּצְמָא לְךָ נַפְשִׁי — וְתַשְׁקֵנִי / תַּחַת צְמָאִי רֹאשׁ פִּתָּנֶיךָ.
אֶזְרַע לְפִי חֶסֶד — וְתָשִׂים אֶת / רֵאשִׁית תְּבוּאָתִי בְּגָרְנֶךָ.
מַה זֶּה, גְּבִיר, מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה / תִּצְפֹּן כְּמוֹ אֵלֶּה לְבָנֶיךָ?
תָּרוּץ בְּלִי עָוֹן, וְתִכּוֹנֵן / לִקְרַאת שְׁלוּמֶיךָ אֱמוּנֶיךָ,
תִּגְאֶה וְכַשַّחַל תְּצוּדֵנִי / עַד כִּי תְכַלֶּה בִּי שְׁנוּנֶיךָ.
30 אִם הָאֱלֹהִים הוּא הֶסִיתְךָ בִּי — / יָרַח קְטֹרֶת עַד רְצוֹנֶךָ,
אוֹ אִם בְּנֵי אָדָם אֲרוּרִים הֵם, / כִּי גֵרְשׁוּנִי מִלְּפָנֶיךָ!
יַכְרֵת אֱלֹהִים דּוֹבְרֵי כָזָב / הַקּוֹרְצִים בֵּינִי וּבֵינֶךָ,
כִּי פָרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד מַעְגָּל / וַיְבַעֲרוּ עָלַי עֲשָׁנֶיךָ.

15. **כרוב ממשח** מלאך עליון (על־פי יח' כח, יד). 18. **לא כן** אינו נכון, לא צודק. **סאון רעש** שאון רם, רעש חזק. 19–20. כוונת הדברים שאין ההתנצלות גילוי של חולשה. **שאננך** שאון גערתך בי. 22. **פליל** שופט. 24. **זמורת זר** שמורכבת על גפן להשביחה. **נעמניך** גפניך המשובחות. 28. **ותכונן** ותתכונן להילחם בי. 29. **שנוניך** חיציך השנונים. 30–31. הלשון על־פי דברי דוד לשאול (שמ"א כו,יט). 32. **הקורצים** ההולכים רכיל, מלשון "אכל קורצא".

זְדוּ כְּמוֹ צִיבָא בְּבֶן שָׁאוּל / וַיְדַבְּרוּ שֶׁקֶר בְּאָזְנֶיךָ.
35 מִי זֶה אֲשֶׁר יָרִים בְּךָ יָדוֹ, / אֵי זֶה זְבוּב יַבְאִישׁ שְׁמָנֶיךָ?
מֵרִים בְּךָ יָדוֹ — כְּמֵרִים יָד / בִּשְׁנֵי בְּנֵי עַמְרָם קְצִינֶיךָ.
הַשִּׁיר הֲלֹא לָכֶם, בְּנֵי לֵוִי, / וּלְךָ לְבַד מִתַּחְכְּמוֹנֶיךָ.
נָפַל לְךָ חֶבֶל בְּסוֹד הֵימָן / וּבְסוֹד בְּנֵי אָסָף מְבִינֶיךָ.
אִם עָמְדוּ שָׁרִים בְּמִשְׁמַרְתָּם, / הָיוּ נְגִידֵיהֶם סְגָנֶיךָ.
40 יִשְׁכַּל אֲבִי נָבָל אֲשֶׁר יַחְשֹׁב / לַעְקֹר כְּצִיץ נוֹבֵל אֲרָנֶיךָ!
אֶשְׁלָף לְךָ חַרְבִּי וְאֶגְעַר בּוֹ: / "סוּר, פֶּן תְּגַלֶּה יַד קְלוֹנֶךָ.
תִּפַּח בְּאֵשׁ פֶּחָם וְגַם תִּזָּרַע / בִּמְקוֹם חֲרָרִים זַרְעוֹנֶיךָ,
תִּיגַע וְלֹא תוּכַל עֲלוֹת אֵלָיו / עַד תֶּאֱסֹף רוּחַ בְּחָפְנֶיךָ".
הִנֵּה לְךָ עָלָיו שְׁנֵי עֵדִים, / גַּם עוֹד שְׁלִשָׁה נֶאֱמָנֶיךָ:
45 הַתֹּם וְהַיֹּשֶׁר וְהַבִּינָה, / זֶה מִלְּבַד שֵׁבֶט אֱמוּנֶיךָ.
קוּם וַעֲטֵה, הַשָּׁר, מְעִיל כָּבוֹד, / הִנֵּה אֲמָרֵי פַּעֲמוֹנֶיךָ,
הַעַל תְּהִלָּתִי אֲשֶׁר שָׂמָה / רָבִיד מְקֻשָּׁר עַל גְּרוֹנֶךָ,
אַחַת נְשָׂאתִיהָ כְּמוֹ תֹרֶן / לָשֵׂאת בְּרֹאשׁ כָּל הַר תְּרָנֶיךָ.
קוּם וַעֲדֵה גָאוֹן וְהִנָּשֵׂא, / כִּי עִמְּךָ הִנֵּה בְּמֹאזְנֶיךָ
50 חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּמִישָׁאֵל / וּשְׁאָר בְּנֵי לֵוִי זְקֵנֶיךָ,
הַנּוֹשְׂאִים אָרוֹן עֲלֵי כָתֵף / הַשּׁוֹמְרִים מִקְדַּשׁ אֲדוֹנֶךָ.
תָּרוּם בְּךָ קֶרֶן סְפָרַד עוֹד / מִיּוֹם הֱיוֹתְךָ עַד זְקָנֶיךָ,

34. על־פי שמ"ב יט, כז–כח. **ציבא** "נער שאול" (שם ט, ט). **בבן שאול** במפיבושת (שם ט, כה). 36. **בני עמרם** משה ואהרן. 37. **מתחכמוניך** מכל חכמי שבטך. 38. **מבינך** נבוני שבטך. 39. **במשמרתם** בבית המקדש. 40. **ישכל אבי נבל** לשון קללה; מוסב על המלשין (שהעליל עלילת שווא על המתנצל). 41. **לך** למענך. **בו** ב"אבי נבל". 42. **באש פחם** שקשה להשתלהב. 43. **אליו** אל הנגיד. 44. **לך** הפנייה לנגיד. **עליו** נגדו, נגד המלשין. **נאמניך** עדיך הנאמנים. 47. **הַעַל הַעֲלֵה**. 50. **חברון** וכו' צאצאי לוי (שמ' ו טז–כב).

תַּרְחִיב בְּךָ פֶּה עַל בְּנֵי שִׁנְעָר / הַשּׁוֹאֲבִים מִמַּעְיָנֶיךָ.
מַה תִּגְבְּהִי, בָּבֶל, וּמַה תִּגְאִי, / שִׁנְעָר, בְּמַעֲזֵי גְאוֹנֶיךָ?
55 דַּע, כִּי בְאַרְצֵנוּ חֲבַצֶּלֶת / לֹא נִמְצְאָה בִּנְאוֹת שְׁרוֹנֶךָ.
שָׁרֵי פְלִילִיָּה לְךָ עֵד, כִּי / פֶּה פָּעֲרוּ נֶגֶד עֲדָנֶיךָ.
אַל תַּחְשְׁבֵנִי כִּי בְרֹב תִּקְוָה / אַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ,
לֹא מֵאֲשֶׁר יִירָאֲךָ לִבִּי — / לוּ כוֹכְבֵי שַׁחַק הֲמוֹנֶיךָ.
הָאֵל יְהִי עִמְּךָ, וְאַל יַעְמֹד / שָׂטָן לְעוֹלָם עַל יְמִינֶךָ,
60 וּמְצָא בְעֵינָיו חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב / וּרְאֵה בְּנֵי בָנִים לְבָנֶיךָ.

53. **תרחיב בך פה** תתגאה בך. **שנער** בבל. 54. **במעזי גאוניך** הכוונה לישיבות המפורסמות. 56. **שרי פליליה** גדולי התורה. **נגד עדניך** מול דברי תורתך המענגים, לשתותם בצמא. 58. **לו** גם אילו היו. **המוניך** צבאך הרב העומד לפקודתך.